

tására irányuló feladatok végrehajtásának tapasztalatait. Ezen tapasztalatok elemzését a Szovjet Fegyveres Erők hadtápjának az ország gazdasági lehetőségeivel és hadműveletek jellegével szoros összefüggésben végezték. A szerzők a hadtáp működésének minden területéről nagyon sok konkrét adatot tartalmazó anyagot használtak fel vizsgálataik során.

Fontos helyet foglal el a könyvben az ország gazdaságának a fasiszta Németország Szovjetunió elleni támadása utáni háborús célokra való átállításával kapcsolatos kérdések. Meggyőzően bizonyítja, hogy ezen össz-állami és össznépi feladat megoldásában elért siker az ország szocialista iparosításának, a mezőgazdaság kollektivizálásának, a kulturális forradalomnak és a szocializmus igen rövid idő alatt létrehozott hatalmas anyagi-technikai bázisának az eredménye.

Az ország népgazdaságát háborús vágyókra átállító Kommunista Párt és Szovjet Kormány egyidejűleg igen nagy figyelmet fordított a fegyveres erők hadtápjának fejlesztésére. A könyvből megtudhatjuk, hogy ez a fejlesztés minden fontosabb területét felölelte. Korszerűsítették a hadtáp anyagi-technikai bázisát, szervezését, felépítését. Megerősítették káderekkel a szolgálatot, begyakorolták várható tevékenységének végrehajtását mind a nagy hadászati műveletek előkészítése során, mind azok alatt.

A könyv várhatóan ez év végén magyar nyelven is megjelenik a ZRÍNYI KATONAI KIADÓ gondozásában. Úgy véljük számunkra is igen sok hasznos tapasztalatot nyújthat ez a könyv, szeretnénk, ha minél többen olvashatnánk és hasznosíthatnánk munkánkban.

4. Felkérés visszaemlékezések megírására

Hazánk felszabadulása 35. évfordulója és a Magyar Néphadsereg meg-

alakulása tiszteletére a hadtápszolgálat területén is számos rendezvény került lefolytatásra, illetve több kiadványt és publikációt jelentettünk meg és kívánunk továbbra is megjelentetni. Az MNHF-ség vezetése és a pártbizottság elgondolása szerint folyóiratunkban a jövőben cikksorozatot jelentetünk meg szolgálatunkban régen tevékenykedő, vagy már nyugállományban levő kádereink visszaemlékezéseiről. Ezzel áttekintést szerethetnénk a Magyar Néphadsereg Hadtápszolgálatá történetéről, illetve kialakulásának, tevékenységének egyes mozzanatairól.

Ezúton is felkérünk minden kedves olvasónkat, hogy személyesen, vagy munkatársai útján – a fentiek szellemében – írjanak memoár jellegű cikkeket, melyeket célkitűzésünk megvalósítása érdekében leközölnénk folyóiratunkban.

SZERKESZTŐSÉG

FOLYÓIRATOKBÓL

I. Általános doktrinális kérdések

1. A gazdaság szerepének növekedése a korszerű háborúban

A hadügynek nincs olyan területe, amely közvetlenül vagy közvetve ne függne az állam gazdasági lehetőségétől. A függés egyre jobban növekszik. Amíg az I. VH-ban az összkiadás 208 milliárd dollár volt, a hadüparban a munkások 31⁰/₀-a foglalkozott, addig a II. VH-ban e kiadások elérték a 622 milliárd dollárt, a hadüparban pedig a dolgozók 67⁰/₀-a foglalkozott. A szerző nemcsak a függés okait ismerteti, hanem megszabja a gazdasággal szemben támasztott fontosabb követelményeket is.

Vojennaja Misl, 1980. 1. sz. 39–47. old.

2. Katonai-gazdaságtan, mint a tisztek ismereteinek fontos eleme

A honvédelmi miniszter 1977 augusztusában kiadott azon rendeletéből indul ki a szerző, amely a fegyveres erők keretében a közgazdasági tudományok szélesebb körű oktatását tűzi napirendre. Ismerteti a tudomány hadigazdasági ágának a fejlődését, majd a szocialista társadalmi viszonyoknak megfelelően egy új ágnek, a katonai gazdaságtannak a keletkezését, fejlődését és jelenlegi helyzetét elemzi. Fejtegetéséit két alapvető csoportosításban teszi meg. Egyrészt a katonai gazdaságtant olyan szemszögből közelíti meg, hogy az a honvédelmi gazdálkodási rendszerről szóló tudomány. Másrészt abból a szempontból vizsgálja a kérdést, hogy a katonai gazdaságtan hogyan illeszkedik be a hadseregben szolgáló tisztek általános műveltségét képviselő ismeretek közé. Ezután kifejti nézeteit a katonai gazdaságtan struktúrájáról és tartalmáról. Ennek kapcsán megállapítja, hogy a gazdaságtani ismeretek általában is, de a katonai gazdaságtani ismeretek különösen nélkülözhetetlen elemei a mai viszonyok közötti racionális katonai gazdálkodásnak.

Mysl Wojskowa, 1979. 7. sz. 122–130. old.

II. Vezetés és gépesítés

1. Gazdálkodás tervezése

A cikk az évi gazdálkodási tervvel szemben támasztott követelményekkel foglalkozik, majd ismerteti végrehajtásának módszereit és a felmerült hiányosságokat.

Til i Sznabzsényije, 1979. 11. sz. 42–45. old.

2. Hadtápriszt törzskultúrája

A hadtápriszt törzskultúrájának színvonalja nemcsak a katonai és szakmai felkészültségétől függ, hanem ideoló-

giai-politikai eddzettségétől, öntudatától is függ és kifejeződik abban a törekvésben, hogy feladatát bármikor, bármilyen bonyolult viszonyban megoldja. Törzsbe beosztott tisztekkel szemben támasztott követelmények: szakmai ismeret, megbízhatóság, pontosság, operativitás, személyi kultúráltság, képesség helyes döntéshozatalra, józan javaslatételre.

Til i Sznabzsényije, 1980. 2. sz. 19–22. old.

3. Szovjet Fegyveres Erők Egészségügyi Szolgálat vezető állományának értekezlete

Az értekezletre 1979 decemberében került sor. Értékeltek az 1979. év eredményeit és megbeszélték a fő feladatokat.

Vojenno Medicinskij Zsurnal, 1980. 1. sz. 75–76. old.

4. Az egységes anyagkimutatás számítógépes nyilvántartási rendszerének általános jellemzése

A KGST tagállamok rövekvő integrációja, együttműködésük szélesedő köre mind korszerűbb technikák (ezen belül számítástechnikák) alkalmazását teszi szükségessé. Főként az anyagismeret és az anyagnyilvántartás vonatkozásában az új technikai lehetőségek megfelelő kihasználásának az alapfeltétele egy kódjeles, betűrendes jegyzék kidolgozása a lehetséges termékek és anyagok felsorolásával. Ennek megfelelően KGST-n belüli árucser és más módon (esetleg ipari) – együttműködés megkönnyítésére létrejött az egységes anyagkimutatás az ún. speciális termékekre. Speciális termékeknek a fegyvereket és haditechnikai eszközöket, alkatrészeket, anyagokat tekintik. A szerzők ezt a kódrendszerű kimutatást ismertetik alkalmazásának módszertani tudnivalóival együtt. Tájékoztatnak a kimutatásnak más nyilvántartó rendszerekkel való összefüggése fe-

lől is a számítógépes kezelés szempontjából.

Mysl Wojskowa, 1979. 8. sz. 86-92. old.

5. Információs rendszereknek vezetés-szükséglet szerinti programozása

Az elektronikai számítástechnika alkalmazásában az utóbbi években minőségi változás következett be. E változások az információs rendszerek felhasználási módja megváltozásában nyernek kifejezést. A rendszeres a szervező rendszer intéger részévé váltak. A szerző alapvetően az információs rendszerek megtervezése során felépülő problémákat, a figyelembe veendő szempontokat és a döntéshozáshoz szükséges adatgyűjtés módszertani kérdéseit tárgyalja. A több irányú feladátvégrehajtást szolgáló információs rendszer tervezésének, felépítésének és működésbehozásának a módszertani-technikai tényezőivel kapcsolatban javaslattevő észrevételeket tesz. Külön foglalkozik az információs rendszer tervezésének és működésbe hozásának a szervezeti és pszichológiai tényezőivel. Ezt követően a hadsereg keretében működtetett többcsatornás információs rendszert jellemzi.

Mysl Wojskowa, 1979. 6. sz. 81-86. old.

6. Katonai gazdasági tervrendszer információs struktúrája ábrázolási koncepciójának a meghatározása – hierarchikus funkcionális ábrázolása

A szerző néhány megjelent cikkhez kapcsolódva mélyrehatóbban vizsgálja a katonai gazdálkodás valóságos tervrendszerének a kibernetikai rendszerbe való ábrázolásának a koncepcióját. Ennek kapcsán kísérletet tesz a hierarchikus és funkcionális ábrázolási koncepció összekapcsolására. A problémát a tervezés, főleg a katonai és a hadigazdálkodás tervezése talaján igyekszik megoldani. A rendszerelemzés egyik

alaptétele szerint a leghatékonyabb rendszer-struktúra az olyan, amely a rész és az egész érdekközösségét biztosítja. Ezek szerint a fegyveres erők jelenlegi fejlettségi és szervezeti szerkezetében a katonai gazdasági tervező tevékenység legeredményesebb struktúráját a tervrendszer hierarchikus-funkcionális ábrázolása adja. A rendszer hierarchikus struktúrájának megfelelően a döntéshozás folyamata egyrészt hierarchikus jellemzőket ölt magára, – másrészt azonban a rangsor minden fokán a funkcionális jelleg dominál.

Mysl Wojskowa, 1979. 6. sz. 116-124. old.

III. Pártpolitikai munka, nevelés

1. Ideológiai nevelő munka nagyobb hatékonyságért

A politikai nevelés alapjait a marxizmus-leninizmus tanulmányozása képezi. Ismerni kell az aktuális bel- és külpolitikai eseményeket is. A szerző ezeket a kérdéseket tisztánvendékek nevelésén keresztül mutatja be.

Vojenno Medicinskij Zsurnal, 1980. 2. sz. 10-13. old.

2. Törzsmunka pszichológiájáról

A csapatok vezetése igen bonyolult. Ez többek között magas erkölcsi-pszichológiai követelményt támaszt a törzsen dolgozó tisztekkel szemben. Ezeket a követelményeket ismerteti Mironyuk vörgy. elvtárs különböző pszichológiai adottságú tisztek szerint csoportosítva.

Vojennaja Miszl, 1980. 2. sz. 35-40. old.

IV. Gazdálkodás, szállítás, egészségügyi ellátás békében

1. Ruházati biztosítás

A cikkben Petrov altbgy. elvtárs a fegyveres erők ruházati biztosítása fejlesztésének tendenciájával foglalkozik.

Vojennaja Misl, 1979. 12. sz. 49-55. old.

V. *Harc-hadművelet hadtápbiztosítása, kiképzés, oktatás*

1. Harctevékenység az ellenség háttában

Amerikai nézetek szerint az ellenség mögöttes területein való harctevékenység minden szintű parancsnokság igen fontos feladata. Az ellenség hadtápterületein alkalmazhatók légideszant csapatok, légi mozgékonyaságú erők és diverziós csoportok. A szerző ezen erők feladatait és alkalmazási elveit jellemzi.

Zarubezsnoje Vojennoje Obozrenije, 1979. 12. sz. 8-14. old.

2. Hadtáptisztek parancsnoki továbbképzése

A Leningrádi Katonai Körzet parancsnokának hadtáphelyettese Lutoskin altbgy. elvtárs felsorolja a továbbképzés összes formáját és röviden jellemzi, értékeli azok végrehajtását.

Til i Sznabzszenyije, 1980. 1. sz. 20-23. old.

3. Ismerjük és hozzáértően használjuk a tábori töltőállomást.

A cik kismerteti a tábori üzemanyagraktár telepítése megtervezését és végrehajtásának módját.

Til i Sznabzszenyije, 1980. 2. sz. 31-33. old.

4. Nyugatnémet sorkatonák egészségügyi kiképzése

A katonák alap kiképzésekor 10 órát fordítanak egészségügyi kiképzésre. A cikk 10 órás kiképzés módszertani kérdéseit ismerteti.

Truppenpraxis, 1980. 2. sz. 93-98. old.

VI. *Katonai rendszer (szervezés, mozgósítás, kiegészítés)*

1. Osztrák vadászászlóalj ellátása védelemben

E több folytatásból álló cikk első részében részletesen megismerhető az osztrák vadászászlóalj hadtápallegységeinek szervezése és azok feladatai.

Truppendienst, 1980. 1. sz. 62-64. old.

VII. *Technika*

1. Korszerű útépitő technika

A szerző röviden jellemzi a DZ-8-1, az EO-3332 A., a DZ-120, a DSZ-126 és a DU-37 B. típusú szovjet útépitő gépeket.

Til i Sznabzszenyije, 1980. 2. sz. 69-71. old.

2. Új szállító és fektető matrac súlyos sebesültek részére

Az NDK Nemzeti Néphadseregében 1979-ben rendszeresítették a TLM típusú szállító és fektető matracot.

Fontosabb adatai: 2000x650 mm, légnyomás 1-5 kpa.

Militarteknik, 1980. 2. sz. 94-95. old.

KÖNYVSZEMLE- ÚJ KÖNYVEK

A. N. Kovaljov: A diplomácia áhécéje

népszerű-tudományos műve arra vállalkozott, hogy ennek az ősi, de korunkban jelentős változásokon átment mesterségnek titkairól fellebbentse a fátylat. Arra törekszik, hogy a diplomácia hírei az újságolvasó, tv-t néző, rádiót hallgató közember számára ne tűnjenek bonyolult misztériumjátéknak, hiszen még a konvencionális formulák, a protokoll mögött is a nemzetközi élet eleven valósága lüktet.

A szerző részletesen ismerteti a diplomácia szerepét és jellegzetességét a régebbi és az új korban, hangsúlyozva azt a minőségi változást, melyet e té-